

KANTA-HÄMEEN JATKUVA LIIKENNEJÄRJESTELMÄTYÖ

Liikennejärjestelmätyöryhmän kokous 2/2017

Aika: 27.9.2017 klo 9:30 – 12:00

Paikka: Hämeen liitto, Niittykatu 5, Hämeenlinna

Läsnä:

Työryhmä:

Jäsen

Heikki Pusa, Hämeen liitto, pj.
Tarja Majuri, Hämeenlinna
Antti Heinilä, Forssa
Toni Haapakoski, Riihimäki
~~Tytti Viinikainen, Liikennevirasto~~
Sonja Heikkinen, Uudenmaan Ely-keskus
Rauno Penttinen, Hämeen Ely-keskus
Risto Pekola, Hämeen kauppakamari
Anne Pevkur, Hyvinkään – Riihimäen
kauppakamari

Varajäsen

~~Ismo Holstila, Janakkala~~
~~Hannu Jalava, Tammela~~
Ilkka Korhonen, Hausjärvi
Tapani Kajamaa, Liikennevirasto
~~Seppo Nikkanen, Uudenmaan Ely-keskus~~

Pekka Salonen, Hyvinkään – Riihimäen
kauppakamari

Sihteeri:

Sakari Somerpalo, Linea Konsultit Oy

Asiantuntijat:

Niklas Lähteenmäki, Hämeenlinna
~~Maarit Kaartokallio, Hämeenlinna~~
~~Minna Aakkula, Hämeenlinna~~
Anne Horila, Suomen kasvukäytävä

ASIALISTA

1. Kokouksen avaus ja edellisen kokouksen muistio

Pusa avasi kokouksen. Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio.

2. Ajankohtaiset asiat ja tapahtumat edellisen kokouksen jälkeen

Maakuntakaavan nykyvaihe ja luonnokseen tehtävät muutokset

- Pusa esitteli maakuntakaavaluonnoksesta saadun palautteen perusteella kaavaehdotuksen tie- ja ratavarauksiin ja -merkintöihin tehtävät muutokset. Esittelydiat ovat muistion liitteenä. Kalvoilla esitetyn lisäksi kantatien 54 merkintä ollaan muuttamassa kt à vt/kt.
- Keskusteltiin siitä, tulisiko valtatie 10 parannettava jakso Hämeenlinnan itäpuolella ulottua pitemmälle kuin Eteläisiin saakka.

Maantielain uudistus ja Hämeen liiton lausunto

- Pusa esitteli asian, esittelydiat ovat muistion liitteenä. Hämeen liitto on lausunnossaan todennut, että maakuntien yhteistyöalueita tulisi voida olla erilaisia. Esim. raideliikenteessä ne voisivat olla erilaisia kuin tienpidossa.
- Pusa totesi myös, että tässä vaiheessa on epäselvää, pitäisikö vuoden 2020 alussa olla valmiina lakiluonnoksessa mainittu nelivuotinen maakunnan tienpidon ja liikenteen suunnitelma. Lakiluonnoksen mukaan sen tavoitteet tuottaa maakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelma, joka jokaisen maakunnan tulee laatia. Kanta-Hämeen nykyisen liikennejärjestelmäsuunnitelman aiesopimus on laadittu vuosille 2014-2019. Liikennejärjestelmäsuunnitelman päivitystä on ajateltu tehtäväksi 2019.
- Kajamaa totesi, että maantielaissa ei käsitellä muuta kuin maanteiden tienpitoa ja siihen liittyvää yhteistyötä. Kajamaa kertoi myös, että maantielakiehdotuksen lausunnonantajat

ovat olleet monesta asiasta samaa mieltä, mutta erimielisyyksiä on mm. maakuntien yhteistyöalueiden määrästä ja mahdollisuudesta tienkäytön maksullisuuteen. Niin maantielain kuin maakuntauudistuksen asiat ovat kesken, lainsäädännön uudistuksia on hyvä seurata aktiivisesti.

- Kajamaa muistutti myös liikennehallinnon uudistuksesta, jonka on tarkoitus aloittaa vuoden 2019 alussa. Siinä Liikennevirasto karsitaan puhtaasti väyläverkosta vastaavaksi virastoksi. Liikenneviraston nykyiset viranomaistehtävät, Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi sekä Viestintävirasto yhdistetään yhdeksi virastoksi.

Muut asiat

- Majuri kertoi, että Katuman kiertoliittymän suunnittelu on käynnissä kaupungin toimesta, rakentaminen alkaa syksyllä 2018 (valtion ja kaupungin yhteisrahoitus). Kaupunki on varautunut ensi vuonna myös Paasikiventien jatkeen kaavoitukseen. Siirin suunnalla on tulossa ajankohtaiseksi valtatieparantamissuunnitelmien päivitys.

3. Selvitysten ja suunnitteluhankkeiden ajankohtaiskatsaukset

Hallituksen 14.9.2017 hyväksymä Keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelma KAISU, <http://www.ym.fi/Ilmastosuunnitelma2030>

- Somerpalo esitteli LVM:stä saadut esittelydiat, diat ovat muistion liitteenä. Keskusteltiin mm. raskaan liikenteen päästötavoitteista ja kuljetusten kilpailukyvyn ylläpitotarpeesta, ajoneuvotekniikan ja jakeluverkostojen kehityksestä sekä päästövähennysten laskentatavasta. Pusa totesi, että nämä haasteet pitää jatkossa viedä myös uusittavaan maakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelmaan ja pohtia, mitä se tässä maakunnassa merkitsee.

Solmupaikkojen kehittäminen osana liikennejärjestelmätyötä ja asemanseutujen suunnittelua, https://julkaisut.liikennevirasto.fi/pdf8/lr_2017_solmupaikkojen_kehittaminen_web.pdf

- Kajamaa esitteli hanketta, joka koostui neljästä osaselvityksestä ja niiden yhteenvetoraportista. Esittelydiat ovat muistion liitteenä. Horila kertoi, että tietoa asemanseutujen kehittämisestä löytyy myös nettisivulta <https://www.asepanseutu.fi/>.
- Keskusteltiin linja-autoasemien tulevaisuudesta ja tulevaisuuden solmupaikoista. Esiin nostettiin mm. seuraavia näkemyksiä:
 - o Linja-autoasemat ovat vanhan järjestelmän jäänteitä. Kukaan ei halua ylläpitää linja-autoasemakiinteistöjä ja Matkahuollon toimipisteitä. Myös vanhan mallisten matkakeskusten aika on ohi. Kaukobussit valitsevat vapaasti reittinsä ja pysähtymispaikkansa.
 - o Miten tehdään houkuttelevia solmukohtia, joissa liikenteenharjoittajat haluavat pysähtyä, joissa matkaketjut toimivat ja jotka palvelevat hyvin asiakkaita (mm. oheispalvelut).
 - o Taksin ja linja-auton väliin on tulossa uusia palveluja. Niiden suhde perinteiseen joukkoliikenteeseen samoin kuin solmupisteisiin on muutostilassa.
 - o Riihimäellä kaksinapainen solmukonsepti: rautatieasema ja valtatie 3 pikavuoropysäkki.
 - o Hämeenlinnassa linja-autoasemarakennusta ei enää jatkossa entisessä mielessä tarvita, mutta katu- ja liikennejärjestelyt ovat tärkeitä, jotta linja-autot, taksit, liityntäpysäköinti ja saattoliikenne toimii. Samoin matkustajien odotusolosuhteet.
 - o Forssassa pitää miettiä syöttöliikennettä valtatievarren solmupisteeseen (ABC-asema?).
 - o Valtatielle 3 Viralan liittymään tulisi saada aikaan pikavuoropysäkki. Tiesuunnitelma on valmis ja vahvistettu.

"Toimintamalleja henkilöliikenteen järjestämiseksi maakuntaudistuksessa", Liikenneviraston selvitys 46/2017 (tiedoksi, ei esitystä), https://julkaisut.liikennevirasto.fi/pdf8/lts_2017-46_toimintamalleja_henkiloliikenteen_web.pdf. Selvityksessä on muodostettu vaihtoehtoisia malleja joukkoliikenteen ja muun henkilöliikenteen järjestämiseksi maakunnissa. Tarkoituksena on auttaa maakunnissa tehtävää valmistelutyötä.

Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelma 2018-2021, <https://www.tienpidonsuunnitelma.fi/>

- Heikkinen esitteli lyhyesti tienpidon ja liikenteen suunnitelmaa suunnitelman nettisivuilta www.tienpidonsuunnitelma.fi, Muistion liitteenä on diasarja aiheesta.

Helsinki-Forssa-Pori-kehittämiselvitys lausuntovaiheessa, selvityksen tulokset Kanta-Hämeen näkökulmasta

- Pusa kertoi, että selvityksessä on määritetty ja luokiteltu toimenpiteet seuraavan 10 vuoden aikana ja sen jälkeen toteutettaviin. Selvitys sisältää hyvän vaikutusarvion hankkeista.
- Isoimmat toimenpiteet on esitetty valtatie 2 Porin päähän ja Karkkilan eteläpuolelle. Kanta-Hämeessä Tammelan alueella tien parantamistoimet ovat parhaillaan jo menossa. Selvityksessä nousi esille Humppilan lasin liittymäjärjestelyt sekä Forssan autokeitaan järjestelyt. Autokeitaan alueelle tulisi ensin laatia maankäytön suunnitelmat. Lisäksi Kanta-Hämeen alueelle esitetään jk+pp-alikulkua Eerikkilän kohdalla ja joitakin liittymäjärjestelyjä. Selvitys löytyy netistä <https://www.ely-keskus.fi/web/ely/-/valtatie-2-parantamistarpeet-valilla-pori-helsinki-on-kartoitettu-kehittämiselvityksella-varsinais-suomi-satakunta-#.WdITUdFx2fA>.

4. Katsaus liikennejärjestelmän tilan kehitykseen

Somerpalo esitteli katsauksen, esittelydiat ovat muistion liitteenä.

- Keskustelussa todettiin, että tieliikenteen päästöjen seuranta maakuntatarkkuudella ei ehkä ole mielekästä, koska se heijastaa heikosti maakunnan omien toimien vaikutusta. Yhtäältä siksi, että alueen päästöihin vaikuttaa suuresti läpikulkuliikenteen määrä ja toisaalta siksi, että polttoaine- ja ajoneuvokehitykseen vaikuttavat päätökset ja ratkaisut tehdään muualla.
- Todettiin myös, että jalankulku- ja pyöräilyväylien kehittämistarpeet ovat ajankohtainen asia mm. tulevan valtakunnallisen kehittämissuunnitelman vuoksi. Maakunnan tärkeimmistä väylistä ja väylätarpeista olisi tarpeen laatia kartta, jossa olisi mukana sekä maanteiden että katuverkon pääyhteydet.

5. Junaliikenteen ja ratojen kehittäminen Kanta-Hämeen näkökulmasta (30 min)

Tausta-aineisto, johon on koottu tiivistelmät käynnissä olevien hankkeiden sekä laadittujen suunnitelmien ja selvitysten sisällöstä, toimitettiin asialistan liitteenä.

- Somerpalo esitteli kokouksessa luonnosta junaliikenteen ja ratojen kehittämistavoitteista Kanta-Hämeen näkökulmasta. Luonnosta korjataan ja kehitetään käydyin keskustelun perusteella.
- Kajamaa kertoi, että Hämeenlinnan raakapuun kuormauspaikan siirtoon liittyvät selvitykset uudesta kuormauspaikasta ovat kesken. Jäljellä Janakkalaan sijoittuvat vaihtoehtoiset paikat.
- Horila kertoi, että Suomen Kasvukäytävän kautta on tulossa AIKO-rahoitusta pääradan kehittämiselvitykseen. Kanta-Hämeen edustajana selvityksen ohjaamiseen osallistuu Pusa.

6. Muut asiat

Ei muita asioita.

7. Jatkotoimenpiteet

- Maakunnan 7.11. pidettäväksi aiottu liikenneturvallisuusfoorumi joudutaan siirtämään. Kokouksen jälkeen varmistunut uusi aika on 21.11 klo 8.30 -12 Raatihuoneella Hämeenlinnassa.
- Liikennejärjestelmätyöryhmän kevään kokousajaksi sovittiin 12.4.2018 klo 9.30-12.00 Hämeen liitossa.
- Mahdollisen teemakokouksen aiheeksi esitettiin teemaa Maakunta ja joukkoliikenne. Mukana voisi olla myös solmupistepohdintaa sekä joukkoliikenne ja kasvukäytävä-ajatusta. Tilaisuuden sisältöä ja ajankohtaa pohditaan tarkemmin, kun maakuntavalmistelu on hieman pitimmällä.

8. Kokouksen päättäminen

Pusa päätti kokouksen noin 12.30.